USVOJILI SMO MACU!

(A šta ćemo sad?)

Mali priručnik za novopečene vlasnike mačaka

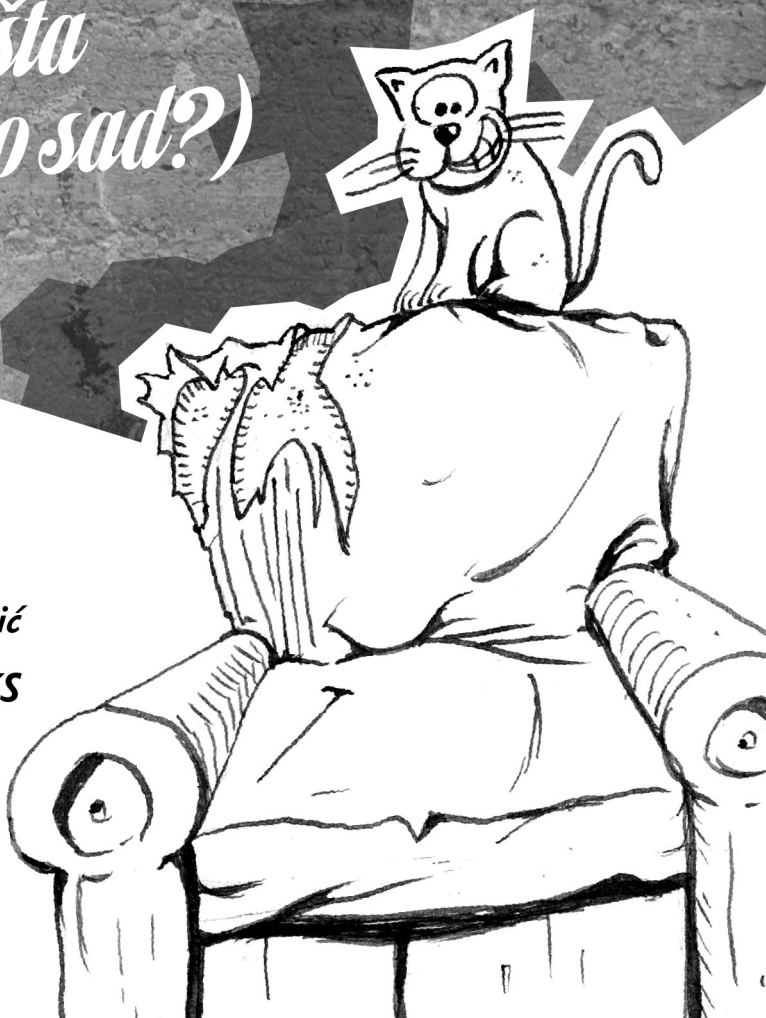

Autor:
Katarina Stanković

Udruženje FENIKS
Beograd, 2011.

Sadržaj

Korišćenje priručnika *01*

O mačkama i ljudima ***03***
Kada mačka stigne *04*

Razlike između brige o mačetu i o odrasloj mački ***06***
Mače *06*
Odrasla maca *07*

Bezbednost ***08***
Držanje mačke u dvorištu – da ili ne? *08*
Padovi *09*
Bezbednost u kući *10*
Puštanje mačke u hodnik zgrade *10*

Ponašanje i vaspitanje mačke ***12***

Incidenti ***13***
Grebanje ljudi *13*
Grebanje nameštaja *14*
Obeležavanje teritorije *15*
Iznenadni „nestanci“ *16*

Korišćenje priručnika

Ovaj priručnik je osmišljen tako da pruži „prvu pomoć“ novopečenim vlasnicima mačaka. Pomoći će vam da organizujete inventar potreban za vašeg novog ljubimca, da učinite okolinu bezbednom po njega, kao i da već u startu izbegnete najčešće greške i prebrodite poteškoće koje se javljaju odmah po dolasku mace u novi dom. Bez obzira da li ste uzeli mače ili odraslu mačku i bez obzira na to šta vas konkretno zanima, pročitajte kompletan priručnik, jer ćete tako sigurno bolje razumeti vašeg novog ljubimca.

Ipak, **za detaljne informacije o zdravlju, ishrani, vakcinacijama, sterilizaciji, čišćenju od parazita neophodno je da konsultujete veterinara**, kao i pouzdanu literaturu o mačkama, u što kraćem vremenskom roku!

Zapamtite i da radnici u pet shopovima u najvećem broju slučajeva nisu dovoljno kompetentni da bi savete dobijene od njih u vezi zdravlja Vašeg ljubimca mogli da prihvatite kao ispravne! Budite otvoreni, ali ne uzimajte informacije zdravo za gotovo i uvek ih proveravajte.

Internet takođe može biti odličan izvor informacija i ima mnogo platformi za razmenu iskustava sa drugim vlasnicima, ali opet – uzimajte ih sa rezervom i služite se zdravim razumom u proceni toga šta je ispravno, a šta ne. Najbolje je da sebi **obezbedite pouzdanu literaturu**, u kojoj ćete moći okvirno da proverite savete koje dobijate sa strane.

O mačkama i ljudima

Postoji predrasuda da su mačke sebične životinje, koje se ne vezuju sa čoveka i pre svega gledaju svoj interes. Ovo nije tačno: mace su jednostavno pristalice jedne univerzalne istine, a to je da *ako se vi ne osećate dobro – ne možete pružiti ljubav nekom drugom*. Mačke su samostalne životinje, sa veoma **izraženom ličnošću i dostojanstvom**. Osim toga, veoma su osetljive i sposobne da osete i najtananije promene raspoloženja kod ljudi. Ukoliko poštujete njen integritet i ne uslovljavate svoja osećanja, mačka će vam višestruko uzvratiti tom posebnom, neobavezujućom, a konstantnom toplinom. **Biti vlasnik mačke znači biti njen najbolji prijatelj**, ali ne i „gazda".

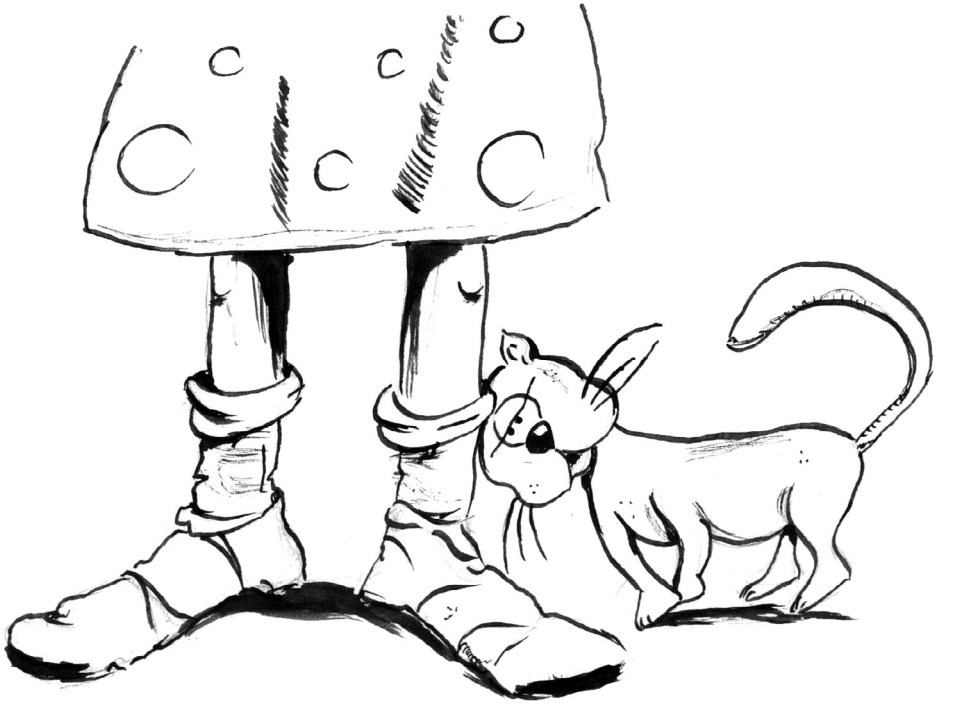

Mačke se svakako vezuju za svoju ljudsku porodicu. Sigurno ste nekada pročitali interesantne vesti o tome kako je neka mačka prešla desetine i stotine kilometara u potrazi za svojom porodicom izgubljenom pri, na primer, selidbi. Zbog toga budite svesni da jednom kada usvojite mačku, treba da ostanete njena porodica do kraja njenog života, koji u proseku traje između 12 i 16 godina. Promene vlasnika su izuzetno traumatične za svaku macu i nesumnjivo im nanose bol.

Kao što je već rečeno, svaka mačka je ličnost za sebe – upravo će od toga zavisiti brzina prilagođavanja novog člana porodice na „njegove nove ljude". Dok se ne oslobodi, mora da prođe određeni period uspostavljanja poverenja. Takođe, starijim macama će biti potrebno duže vreme da se prilagode na novu sredinu i uopšte uspostave kontakt sa vama, dok mali mačići, tražeći zamenu za majku, obično nemaju ovu vrstu zadrške. Međutim, malo mače je svakako aktivnije i često napornije od starijih mačića (5+ meseci) ili zrelih mačaka.

Kada mačka stigne

Šta mora da sačeka mače pre nego što ga dovedete kući?

- „**Mačiji toalet**" **sa posipom** – jedna od divnih stvari kod posedovanja mačke je što ne morate da se mučite oko učenja mačke gde treba da obavi svoje potrebe. One instinktivno znaju da to obave u pesak ili posip. Kao sam toalet možete koristiti bilo koji plastični sud (npr. lavor) koji je dovoljno niskih zidova da maca može da uđe u nju, dovoljno širok da može da čučne, a potom i zakopa izmet. Takođe, na tržištu postoji širok izbor posebno dizajniranih toaleta, a isto važi i za posipe. Ukoliko vas je maca zatekla nepripremljene, umesto posipa možete privremeno upotrebiti i običan pesak – prokuvan i osušen, da biste izbegli zarazu različitim unutrašnjim parazitima.
- **Obezbeđeni prozori i terasa** (pogledati odeljak, „Bezbednost – Padovi")
- **Transporter** – osim toga što je neophodan kada je npr. nosite kod veterinara, otvoren transporter je mački sasvim odgovarajući krevet i „kućica" za odmor.
- Komercijalna **hrana** odgovarajuća uzrastu, ili namirnice i recepti takođe primereni starosti mace.

- **Filtrirana ili flaširana voda** – tako izbegavate nastanak kamenja i začepljenja u bubrezima i mokraćnom kanalu, čemu su mačori posebno podložni.
- **Posudice za hranu i vodu** – keramičke ili čelične su uvek bolji izbor nego plastične, jer se lakše održava čistoća. Takođe, izbegavajte dvojne posudice (spojene posude za vodu i hranu), jer su mnoge mačke veoma osetljive na kvalitet vode, a voda u blizini hrane se veoma lako zaprlja i zamasti.
- **Igračke**, u koje se mačka ne može zapetljati ili čije sitne delove ne može progutati (npr. plastične oči kod plišanih igračaka).
- **Češalj ili četka** će vam olakšati život kada se maca linja. Birajte ih zavisno od tipa dlake. Za kratkodlake mačke najbolji su metalni češljevi „za buve" (na našem tržištu dosta su prisutni češljevi ovog tipa, proizvođača „Trixie"). Budite oprezni da zupci četke ili češlja ne budu oštri, jer mačke imaju jako osetljivu kožu i steći će veliku averziju prema četkanju ukoliko ih izgrebete. Zato izbegavajte jeftine plastične četke, ili one sa tankim i oštrim metalnim zubcima.
- „**Grebalica**" – kupljen, napravljen ili posvećen predmet na kom će mačka moći da održava svoje kandže. Detaljnije je razmotrena u odeljku „Ponašanje – Incidenti".
- **Obezbeđena veterinarska nega** – nemojte čekati da izaberete veterinara ili veterinarsku ambulantu, jer nikada ne znate kada će vam zatrebati!
- **Pribor za prvu pomoć** (sredstva za dezinfekciju, fiziološki rastvor, gaze, osnovni lekovi. Za više detalja konsultujte svog veterinara).
- **Literatura o mačkama** – nemojte biti škrti da izdvojite novac za dobru, pouzdanu knjigu (ili vreme da pretražite elektronske knjige po internetu).

Razlike između brige o mačetu i o odrasloj mački

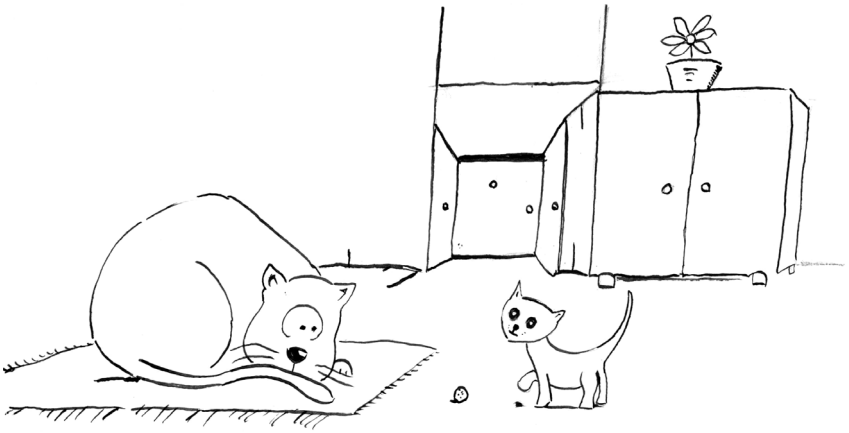

Iako je briga o mački prilično univerzalna bez obzira na uzrast, postoje određene specifičnosti vezane za različita doba u mačijem životu. Ukoliko mačku tek treba da usvojite, upoznavanje sa ovim činjenicama vam može pomoći da izaberete pravog ljubimca za sebe.

Mače

Mačići, zbog svog izgleda i umiljatosti, lako osvajaju srca potencijalnih vlasnika. S obzirom da još uvek nisu samostalni, mnogo vole da su u kontaktu sa ljudima, bilo da se igraju, umiljavaju ili sede u krilu. Međutim, morate biti svesni da mače jednostavno ne može da miruje, osim kada spava. Svaki budan trenutak ono će provesti u igri, pa tako budite spremni na različite **nestašluke** – penjanje po zavesama, obaranje stvari, slučajno grebanje u igri i sl. Takođe, mačići su trapaviji i postoji veća mogućnost da nezgodno padnu ili nešto obore na sebe. Zahtevaju mnogo više pažnje od odraslih mačaka. Ukoliko imate decu,

ili sami volite da provodite mnogo vremena u igri sa životinjom i imate vremena za to – mače je dobar izbor. Ukoliko vodite izrazito miran i tih život, odrasla maca je možda bolji izbor za vas.

Mačići brzo rastu – maca od 6-7 meseci više gotovo ne izgleda kao mače, ali će se različiti oblici „mačećeg" ponašanja zadržati do godinu i po dana ili dve godine.

Ako ste mače uzeli sa ulice, treba da ga odmah očistite od parazita i vakcinišete što pre, a sterilizacija se može obaviti već sa oko 6 meseci starosti. Pošto se još uvek razvijaju, treba obratiti više pažnje na ishranu. O svim ovim temama veoma rado će vas posavetovati dobar veterinar.

Odrasla maca

Prednosti usvajanja odrasle mačke su u tome što su dani *mačećih nestašluka* iza nje, pa će biti staloženiji i krotkiji ljubimac, više orijentisana ka mirnijim aktivnostima nego ka jurcanju i igri. Naravno, i odrasle mačke vole da se igraju i jure igračke (a povremeno i Vas), ali obično u kraćim intervalima – za razliku od mačića imaju periode budnog mirovanja.

Sa odaslom macom morate imati **više strpljenja** kada stigne u novi dom, jer može biti nesigurna i **povučena** duže vreme nego što bi bilo malo mače, koje je u velikoj meri zavisno od vas. Odrasle mačke se nešto sporije prilagođavaju na novi ritam života, a obično im treba i vreme da se emotivno zacele zbog gubitka prethodne porodice. **Procenite kada želi da bude sama i ispoštujte to**, jer preterano insistiranje na kontaktu može imati kontra-efekte. Vremenom, ona će postajati sve opuštenija i otvorenija.

Posebno pogodna kategorija za usvajanje su mačke koje su pripadale starijim osobama, koje ne mogu više da se staraju o životinji, ili su preminule. S obzirom da su živele sa starijom osobom, ovakve mace su obično nežne, pažljive i osetljive, pa predstavljaju idealnog ljubimca ako vodite miran život, bez potrebe za mnogo akcije.

Budite oprezni **ako imate malu decu**, koja još uvek ne razumeju koliko su mačke **osetljive**, kao ni njihovu potrebu da ponekad budu ostavljene na miru. Odrasla mačka na gnjavljenje može odgovoriti grebanjem, bez mnogo oklevanja. Ipak, ovakva maca može biti idealna prilika **da naučite dete da sa drugim bićima treba postupati pažljivo i da treba tumačiti i poštovati njihova raspoloženja i osećanja.** Razgovarajte sa detetom i nadgledajte druženje njega i mace, sve dok ne budete sigurni da su se prilagodili jedno drugom.

Bezbednost

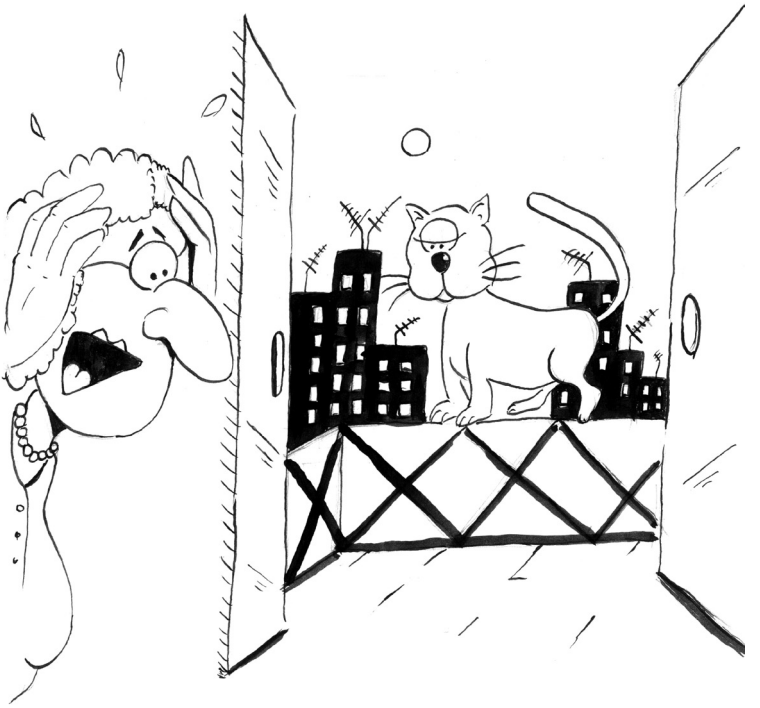

Držanje mačke u dvorištu – da ili ne?

Iako pripitomljene, mačke su životinje koje su zadržale veliku dozu samostalnosti u odnosu na ljude. Ukoliko macu držite prvenstveno u dvorištu, treba da budete svesni da će u tom slučaju *vaše vlasništvo biti vrlo uslovno*. Potreba da provodi vreme sa ljudskom porodicom varira od mačke do mačke, ali u većini slučajeva – **„Vaša“ mačka u dvorištu je zapravo samo mačka lutalica sa obezbeđenom hranom i sigurnim mestom za odmor.** U seoskom okruženju, mačke su se oduvek čuvale na ovaj način, ali to se ne smatra odgovornim vlasništvom i u gradskim uslovima je obično pogubno po mačku u vrlo kratkom vremenskom roku!

Mačke koje dobrim delom prepustite okolini imaju **kraći životni vek**, veliku verovatnoću da **obole od različitih bolesti**, da budu **otrovane**, da **stradaju od saobraćaja, drugih mačaka, pasa, ili ljudi**. Posebno problematični jesu mačori, jer ukoliko vam je ljubimac kastriran – doživljavaće veliku količinu nasilja od strane drugih mačaka oba pola. Ukoliko nije kastriran, verovatno će biti ozbiljno povređen ili ubijen od strane drugog mačora. Mačori su izrazito teritorijalni i dominantan mačak je u stanju da kontroliše teritoriju od par stotina kvadratnih metara. Pod „kontrolom" podrazumevamo eliminaciju svih konkurenata na koji god način, što dovodi do surovih borbi. Upravo su zato mačori koje viđamo po ulicama često bez uveta, oka ili repa.

Najbolje je da, ukoliko ipak želite mačku da puštate u dvorište, to bude **na ograničeno vreme i pod vašim nadzorom**. Treba da znate da ograde (osim ako nisu zidovi visine preko 2m) nisu nikakve prepreke mačkama. Najveći deo vremena mačka bi trebalo da provodi u kući.

U prodavnicama opreme za kućne ljubimce često se mogu naći i **povoci za mačke**, namenjeni šetnji. Neke mačke mogu da se naviknu na povodac, a neke ga apsolutno ne trpe. Ukoliko ga prihvati, a živite u relativno mirnom kraju gde nema puštenih pasa, to može biti dobar način za održavanje kondicije vaše mačke. Možete ga koristiti i u dvorištu, ukoliko strahujete da mačka lako može pobeći ako je potpuno puštena. U svakom slučaju, možete isprobati ideju, uz svest da je verovatno više avanturističke nego praktične prirode. Ukoliko se mački nikako ne dopada, nipošto je ne maltretirajte insistiranjem na povocu!

Padovi

Iako su mnogi vlasnici skloni da se prepuste slučaju uz čuveni izgovor „*Ma neće on/a sigurno*", zapamtite sledeće – **ukoliko su vam prozori i terasa bez zaštitnih mreža ili rešetki, čak će i najmirnija mačka u nekom trenutku života SIGURNO napraviti pogrešan korak i pasti!** Bilo da je samovoljno skočila za pticom, ili se trgla zbog nekog zvuka koji ju je preplašio.

U slučaju pada, mačke obično **stradaju zbog povreda glave, unutrašnjih organa i kičme.** Istina je da mačke imaju elastične skelete i, u određenoj meri, sposobnost da se dočekaju na noge, međutim, visina s koje mačke padaju i tvrdoća tla u gradskim uslovima obično uslovljavaju ozbiljne povrede. Čak i ako se mačka dočeka na noge obično dolazi do pucanja kostiju nogu, karlice ili kičme.

Takođe, mačke koje su pale obično „dočekaju“ **saobraćaj, psi ili neprijateljski nastrojene druge mačke.** Ovo treba da imate u vidu i ako živite u nivou zemlje, pa mačka može komotno da izađe kroz prozor umesto da „padne“.

Bezbednost u kući

- Pre nego što dovedete mačku, treba dobro da **istražite sve prostorije gde će ona imati pristup**. Mačke vole da se **zavlače po ćoškovima**, pa posebnu pažnju obratite na ono što se nalazi na (ljudima) slabo dostupnim mestima.
- Proverite **ispravnost vrata tj. kvaka**. Sve mačke veoma brzo nauče da otvaraju vrata koja se lako otvore „gurkom“, pa ako ne želite da mačka ima pristup svim delovima kuće u svakom trenutku – popravite kvake ukoliko je neophodno.
- Mačke obično neće gristi **kablove,** ali budite oprezni i pratite situaciju. Prekinite griženje kabla odsečnim uzvikom „Ne!“. Ako se griženje kablova bude ponavljalo, možete ih premazati nekim repelentom. Kablovi predstavljaju vid opasnosti za mačke ukoliko se **upetljaju** u njih – zato **vodite računa da kablovi budu raspetljani, uredni i sprovedeni van hodnih staza** (npr. uz zidove). Takođe, obratite pažnju na **produžne kablove**, u čije **utičnice** mačka može staviti šapu i doživeti strujni udar.
- Treba da imate u vidu da mačke, zbog elastičnosti svojih tela, mogu da se **provuku kroz sve prostore koji su širine njihove glave**.
- Svi ormani i komode bi trebalo da budu **potpuno primaknuti zidovima** tako da mačka nikako ne može da se zavuče iza njih. U suprotnom, mogla bi da se zaglavi i povredi.

Puštanje mačke u hodnik zgrade

Mnogi vlasnici koji imaju macu u stanu praktikuju njeno puštanje u hodnik zgrade, ne bi li joj tako omogućili veću slobodu kretanja. Ovo **izrazito ne preporučujemo**, iz sledećih razloga:

- Nikada ne možete biti sigurni u namere vaših komšija – **slučajevi izbacivanja mačke van zgrade, udaranja ili trovanja** su češći nego što mislite.

- Kućne mačke imaju **slabiji imunitet**, a hodnik zgrade je veliko **stecište nečistoća i infektivnih/patogenih mikroba**.
- Ukoliko ima pristup podrumu, mačka može doći u **kontakt sa glodarima** i zaraziti se **unutrašnjim i spoljašnjim parazitima**. Kontakt mačaka i glodara osnova je širenja protozoe toksoplazme, a **toksoplazmoza** je izuzetno opasna za ljude, pogotovo za žene u drugom stanju.
- Mački se uvek može desiti konflikt sa drugom životinjom u hodniku, bilo da je u pitanju pas ili druga mačka.

Ponašanje i vaspitanje mačke

Nije istina da se mačke „ne mogu vaspitati". Istina, retko koja se može dresirati poput psa, ali svaka mačka je **sposobna da,** uz vašu pomoć, **razlikuje poželjno od nepoželjnog ponašanja**. Vaspitanje mace je dugotrajan proces, koji obično ne daje rezultate momentalno. To nije zato što su „glupe", naprotiv – mačke su veoma inteligentne, u svakom trenutku znaju šta žele i umeju mnoge situacije da preokrenu u svoju korist. Jednostavno su individualisti i nedostaje im želja da udovolje ljudima, kakva postoji kod pasa. Budite **uporni, dosledni i pažljivi.**

Prema mački nikada, ali NIKADA ne treba da koristite bilo koji oblik fizičke sile! Makar i najblažu ćušku, hvatanje za kožu iznad vrata i slično. Ovim nećete postići ništa, osim što ćete od mačke **vrlo efikasno stvoriti neprijatelja**. Mačke jednostavno ne mogu biti podstaknute da se ponašaju kako treba upotrebom fizičke kazne. One su **veoma osetljive životinje, kako fizički tako i emotivno**, pa osim što je možete iz nehata povrediti, napravićete joj dubok psihički ožiljak i naneti bol. A za razliku od pasa, mačke su veoma teške na praštanju ovakvih ispada. Jednom izgubljeno poverenje je veoma teško povratiti.

Na svu sreću, mačke su izuzetno **osetljive na glas**. Kako na jačinu glasa, tako i na sam emotivni ton onoga što je izgovoreno. Svaki put kada radi nešto nepoželjno, **odsečno viknite komandu „NE!**". Mačka će se obično prenuti i prestati da radi ono što je naumila. Ako je potrebno, potom je smireno možete spustiti/oterati sa „mesta zločina". Vremenom, mačka će shvatiti šta ne treba da radi. To ne znači da nikad više neće pokušati, naravno, ali opominjanje će funkcionisati mnogo lakše kada već zna šta je zabranjeno.

Takođe, većina mačaka ima neki **zvuk koji ih posebno iritira** – zveckanje nekim predmetom, šuškanje kese, neki čudan zvuk koji vi izvedete ili sl. Kada otkrijete iritantan zvuk, možete ga upotrebljavati da odvratite mačku od njenih nepoželjnih namera.

Mogućnost „dresura" vaše mačke umnogome zavisi od njenog karaktera. Neke mačke imaju izraženu poslušnost i čak sposobnost učenja trikova, gotovo poput pasa. Isprobavajte razne stvari sa vašom macom, ali je ne forsirajte preko granica koje su joj prijatne.

Incidenti

Ni jedan ljubimac nije savršen. Svaka mačka će s vremena na vreme uraditi nešto što nećete smatrati poželjnim. Ne očajavajte, jer se problemi efikasno mogu rešiti uz malo pažnje i strpljivog rada.

Grebanje ljudi

Mačke obično ne prave razliku između vlasnika i drugih pripadnika ljudskog roda kada se radi o grebanju. Nije istina da mačke grebu ljude koje „ne vole". Za kandžama obično posežu kada se osećaju ugroženo, a neprijatnost koju mačka oseti ne mora uvek da vam bude očigledna.

Poštujte mačkinu volju. Često se dešava da ljudi budu ogrebani od strane mačke, navodno „bez razloga". Greška. Stvar je u tome što mačke nisu uvek raspoložene za interakciju sa ljudima. Jednostavno – u trenutku joj može dosaditi da je mazite i češkate. Tada počinje da joj bude neprijatno. Neke mačke će se u tom trenutku skloniti, međutim druge će očekivati od vas da prestanete sa gnjavljenjem. Pre nego što vas grebanjem „natera" na to, daće vam telesne znake da treba da prestanete. Problem većine ljudi bez iskustva je što su ovi znaci dosta suptilni. Obratite pažnju ako se mačka **ukoči, počne energično da pomera rep ili se naglo okrene ka vama.** Uostalom, maženje između vas i ljubimca je mnogo lepše ako ste fokusirani i mentalno prisutni.

Ukoliko vam se ipak desi da vas maca uhvati nepripremljene, **viknite glasno „NE!" u trenutku kada vas ogrebe ili prosto – jauknite**. Mnoge mačke vremenom nauče da vas samo „ćušnu" šapicom, bez puštanja kandži. Njima nije cilj da vas povrede.

Druga situacija kada može doći do grebanja je **ako se mačka zaigra i počne da vas „lovi" po kući**. Pojava se najčešće dešava kod mladih mačaka i obično prestaje s godinama. Obično će vas sačekati u nekom ćošku i „napasti" vam noge u trenutku kada prolazite pored nje. Ukor u vidu glasnog **„NE!"** u momentu napada vremenom će naučiti macu da niste miš.

Ovakav oblik „lova" kod nekih mladih mačaka može biti usmeren i na vaše ruke, ukoliko radite njima nešto blizu poda, ili **mogu iznenada napraviti**

prelaz od maženja do „lova“. Metod ukoravanja je isti kao gore pomenuti. Ukoliko, recimo, mazite mačku i ona vas iznenada razigrano zgrabi kandžama, viknite **„NE!“** i **prekinite maženje/igru**.

Grebanje nameštaja

Grebanje koje mačke praktikuju na stvarima u njihovoj okolini je zapravo *mačiji manikir* – na taj način one **održavaju dužinu i čvrstinu svojih kandži**. Svaka mačka prema ličnom osećaju bira šta će joj biti najpogodnije za grebanje. Problem nastaje onda kada izabere vama značajan komad nameštaja. Kada mačka jednom „obeleži“ sada njen komad nameštaja, nije jednostavno odvratiti je da ga i dalje upotrebljava u ove svrhe. Zato je bolje da pokušate da naučite mačku već od prvih dana da koristi određeno mesto/predmet u ove svrhe.

U pet šopovima mogu se naći različite „**grebalice**“ za mačke. Međutim, one za osnovu površine za grebanje imaju uglavnom konopac, koji mnoge mačke odbacuju za ovu aktivnost. S druge strane, u praksi se pokazalo da mace vole da grebu čvrst tapacirung ili tepihe, pa je možda bolje da sami napravite grebalicu (ili joj „poklonite“ npr. tabure tapaciran čvrstim meblom), zavisno od sklonosti koje vaša maca pokaže.

„Obuka“ mačke za korišćenje grebalice svodi se na to da je s vremena na vreme, pogotovo pri „sesiji“ maženja kada ona prede i umiljava se, spustite na grebalicu (ako je vodoravna) ili joj spustite prednje šapice na nju (ako je uspravna). Možda će joj trebati malo vremena da shvati šta treba da radi. Nemojte preterivati u ovoj vežbi, da maca ne bi stekla averziju prema grebalici, povezujuću je sa prisilom.

Na kraju krajeva, ukoliko je mačka izabrala komad nameštaja koji vam nije značajan ili je izdržljiv, pa ga kandže ne oštećuju posebno – možda je najjednostavnije da joj ga prepustite. No ukorite je ukoliko pokuša da grebe bilo šta drugo.

Podrezivanje kandži – redovno skraćivanje noktiju mačke (koje najčešće radi veterinar, specijalnom grickalicom) može smanjiti količinu grebanja, ali nikada ga neće potpuno eliminisati. Međutim, budite svesni da jednom kada počnete da „veštački“ skraćujete kandže maci – moraćete do da radite redovno do kraja njenog života, na svakih mesec ili dva. Mnoge kućne mace potpuno normalno same održavaju svoje kandže, tako da imajte u vidu da „ljudski manikir“ mačijim kandžama nije neophodan, već je stvar izbora, a ponekad i hira (vlasničkog ili veterinarskog).

Obeležavanje teritorije

Ukoliko imate nekastriranog mačora, neminovan je trenutak kada će on početi da „prska“, tj. urinira po delovima vašeg nameštaja i stana uopšte. Na ovaj način mačori **obeležavaju teritoriju na kojoj borave**. Kada dođe do toga, nema svrhe na bilo koji način prekoravati životinju, jer se radi o veoma

jakom nagonu. No, to je znak da je došlo **vreme za kastraciju**. Čak i ako vaš mačak ne obeležava teritoriju (što je retkost), sa nekastriranim mačkom možete imati razne druge neprijatnosti – recimo nepredvidljivo ponašanje i agresivnost. Kastracija je jednostavan zahvat, posle koga je oporavak brz i bezbolan. Za sve detalje obratite se vašem veterinaru.

Mačke (ženke) ne obeležavaju teritoriju na ovaj način, pa svako uriniranje van posipa morate uzeti u obzir kao potencijalni zdravstveni problem i konsultovati veterinara.

Iznenadni „nestanci"

Mačke se u prvom periodu privikavanja na novi dom i dalje osećaju nesigurno i pomalo nepoverljivo. Upravo tada se može desiti da mačka prosto „iščezne" – iako ste osigurali da nema kuda da izađe iz doma. Nemojte paničiti, jer se može desiti da je u ovom periodu nesigurnosti mačka imala potrebu da se odmori na nekom skrovitom mestu, dalje od pogleda ljudi. S obzirom da mačke ne odgovaraju na dozivanje ako im se ne dolazi, ovo može izazvati paniku među ukućanima, odajući utisak da je mačka pobegla.

Jedini način da se umirite u ovakvim situacijama je da preventivno svakodnevno proveravate da mačka apsolutno nema kuda da pobegne i da upozorite druge članove porodice da ne ostavljaju otvorena vrata ili neobezbeđene prozore. Takođe, **obratite pažnju na mesta gde je mačka mogla da ostane slučajno zatvorena – na ormane, veš mašine i sl**. Ukoliko ste sigurni da ste obezbedili kuću i da mačka nema mogućnost izlaska, opustite se – maca će se sama pojaviti kada se bude dovoljno odmorila. Svima ponekad treba malo privatnosti.

Ukoliko vaša mačka baš voli da se skriva, a vi svaki put doživljavate traumu, rešenje može biti kupovina ogrlice za mace sa malim loptastim zvoncetom. Na ovaj način, lakše ćete locirati mačku kada „nestane".

Ako mačka posle perioda privikavanja iznenada počne da se često skriva, to može biti znak da ima neki zdravstveni problem i da je nešto boli. Ukoliko je još i troma, bezvoljna ili slabo jede, vreme je da pozovete veterinara!

Vremenom, biti vlasnik mačke postaje toliko zadovoljstvo da nećete osećati nikakav teret. Samo se naoružajte **znanjem, strpljenjem, razumevanjem i pre svega – ljubavlju** i rezultate ćete videti već posle kratkog vremena. Vaša mezimica će postajati sve opuštenija, razdraganija i pitomija.

Za malo ljubavi, pažnje i razumevanja, mačka će vam višestruko uzvratiti jedinstvenom vrstom naklonosti kakvu nećete doživeti ni od jednog drugog bića na planeti. Ubrzo ćete postati njen prijatelj i voljena osoba. Otkriće vam se čitav novi svet, kao i odgovor na pitanje *zašto su mačke u drevnim kulturama bile svetinja*. Nadamo se da ćete pokazati zahvalnost, pre svega kroz pomnu brigu o Vašem novom četvoronožnom prijatelju.

UDRUŽENJE ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA
I RAZVOJ GRAĐANSKE SVESTI, BEOGRAD

FENIKS

Udruženje za zaštitu životinja
i razvoj građanske svesti FENIKS
je humanitarna, nevladina, nestranačka, neprofitna organizacija, zasnovana na entuzijazmu i dobrovoljnom radu članova i saradnika. Udruženje je orijentisano prema zaštiti dobrobiti i prava životinja sa posebnim akcentom na rešavanje aktuelnih lokalnih problema.

Informacije o nama možete dobiti na **FENIKS INFO:**
telefon: 064/253-71-15 *od 12 do 18 sati*
e-mail: *drustvo.feniks@yahoo.com*

Dinarski račun: *310-201630-21*
Devizni račun: *00-708-0200331.3*
Udruženje je registrovano 29. maja 2009. godine

WWW.FENIKS.ORG.RS

Ovo delo je licencirano pod uslovima Creative Commons Autorstvo-Nekomercijalno-Bez prerada 3.0 Srbija licence
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/rs/